

УДК 338.48-049.5

Андрій Голод

*д-р екон. наук, доцент,
завідувач кафедри туризму*

Степан Мацюк

*аспірант кафедри туризму,
Львівський державний університет фізичної
культури імені Івана Боберського*

СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ТУРИЗМУ ЯК ПРЕДМЕТ ТУРИЗМОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У сучасних умовах соціальна безпека стає ключовим чинником сталого розвитку туристичних систем різних рівнів. Це зумовлено передусім значенням соціальних чинників туристичної діяльності, а також поширенням пандемії COVID-19, яка суттєво загострила соціальні проблеми розвитку туризму.

Соціальну безпеку трактують як «стан життєдіяльності людини та суспільства, що характеризується сформованою, сталою соціальною системою забезпечення соціальних умов діяльності особистості, її соціальної захищеності, стійкості до впливу чинників, які підвищують соціальний ризик» [2, с. 196]. Ґрунтуючись на цьому визначенні, а також на сучасних тенденціях туризмознавчих досліджень, можемо трактувати соціальну безпеку туризму як стан функціонування певної туристичної системи, що характеризується захищеністю усіх її підсистем від зовнішніх та внутрішніх загроз соціального характеру, а також здатністю адекватно реагувати на виклики й забезпечувати формування стратегічного потенціалу розвитку туризму в умовах соціалізації економіки [1].

У структурі безпеки туризму соціальна безпека туризму посідає вагомe місце поряд із політичною, фінансовою, екологічною, інформаційною, медичною безпекою тощо. Внутрішня структура соціальної безпеки туризму може бути досить розгалуженою, але варто передусім виокремити три її ключові складники – культурну,

демографічну та громадську безпеку. Усі ці складники стосуються як туристів, так і підприємств туристичної індустрії та дестинацій.

Культурна безпека туризму пов'язана із складною міжкультурною взаємодією, що виникає у межах дестинацій та часто породжує соціальну напруженість і конфліктні ситуації. Демографічна безпека туризму формується шляхом впливу демосоціальних чинників (структура населення, його відтворення, міграційний рух та ін.) на функціонування туристичних систем. Найбільш очевидним компонентом соціальної безпеки туризму є громадська безпека, яка полягає насамперед у гарантуванні безпеки туристів від загроз кримінального характеру, однак слід зауважити, що й туристичні підприємства та дестинації також у цьому контексті можуть зазнавати деструктивного впливу.

Досліджувати соціальну безпеку туризму доцільно із застосуванням системного та синергетичного підходів, а її оптимально оцінити можна на прикладі туристичних систем різних рівнів із пріоритетністю національного та регіонального.

Отже, з урахуванням важливої суспільної ролі туризму, а також вагомого впливу соціальних чинників на туристичну діяльність можемо констатувати, що категорія соціальної безпеки туризму повинна бути предметом сучасних наукових пошуків і потребує додаткового обґрунтування, зокрема в контексті актуальних напрямів туризмознавчих досліджень.

Ключові слова: соціальна безпека, туризм, дестинація, класифікація, туризмознавство.

Список використаних джерел

1. Голод А. П. Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування : монографія. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 350 с.
2. Скуратівський В. А. Соціальна безпека українського суспільства та шляхи її забезпечення / Скуратівський В. А., Линдюк О. А. // Вісник НАДУ. – 2011. – № 3. – С. 194–204.